

ဒီယလေ၏ကျမ်း — တစ်ရာရှစ်ဆယ့်ရှစ်မကြောက်

ရာဖိယမှ ဟနီယံအထိ — ရှေးဟောင်းစစ်ပွဲများ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ အရေးပါမှုကို ဖော်ထုတ်ခြင်း

Jeff Pippenger
2024-04-18

ရာဖိအာစစ်ပွဲနှင့် ဟနီယံစစ်ပွဲတို့သည် ကာလအပိုင်းအခြားနှင့် အခြေအနေအနက်အဓိပုဟယ် မတူညီသော သီးခြားသမိုင်းဖြစ်ရပ်နှစ်ရပ်ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုနှစ်ရပ်စလုံးသည် ရှေးယုဒပညာနှင့် ၎င်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများ၏ သမိုင်းတွင် အရေးပါမှုရှိကြသည်။ ရာဖိအာစစ်ပွဲသည် ဘီစီ ၂၁၇ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဟနီယံစစ်ပွဲသည် ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ်တွင် ဆဲလူးစစ်နိုင်ငံ (မကြောက်မင်း) နှင့် ပတိုလမိုင်နိုင်ငံ (တောင်မင်း) တို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဤစစ်ပွဲနှစ်ရပ်ကို ဒီယလေ အခန်းကျော် ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၁၁ မှ ၁၅ အတွင်း၌ ဖော်ညွှန်းထားသည်။ ဤစစ်ပွဲနှစ်ရပ်သည် ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်၌ ဖြစ်ပွားသော မကုကဘီတစ်လှန်ရေးမတိုင်မီ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည်။

Panium တိုက်ပွဲသည် ထိုပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အနီးအနားရှိ ပထဝီဆိုင်ရာ အင်ဂါရပ်တစ်ခုဖြစ်သော Panium တောင်၏အမည်ကို ယူ၍ အမည်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ "Panium" ဟူသော အမည်မှာ ထိုနရော့ဗီဗိမာန်တော်တစ်ဆောင် အပ်နှံထားခြင်းခံရသော ဂရိနတ်ဘုရား Pan ၏အမည်မှ ဆင်းသက်လာသည်။ ထိုနရော့သည် Pan ကို ကိုးကွယ်ဝတ်ပုမြှင့် ဆက်နွယ်နေခြင်းကြောင့် Panium ဟု လူသိများခဲ့သည်။ ထိုဗိမာန်တော်အစုအဝေးကို မကပြခဏ "Pan ၏ သန်ရှင်းရာဌာန" ဟု ခေါ်ဝေါ်လေ့ရှိခဲ့ပြီး ယင်းသည် နတ်ဘုရား Pan အား ရည်စူးအပ်နှံထားသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သစ္စာပုခြင်းနှင့် ကိုးကွယ်ဝတ်ပုခြင်း၏ နရော့တစ်ခုအဖြစ် ၎င်း၏ အခန်းကဏ္ဍကို အလေးပေးဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ "Nymphaeum" ဟူသော ဝေါဟာရသည် ရှေးဂရိနှင့် ရောမဘာသာရေးတွင် ရေနေတသမီးများအား ရည်စူးအပ်နှံထားသော အထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် နတ်ကွန်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ Panium ရှိ ဗိမာန်တော်အစုအဝေးတွင် လိုဏ်ဂူတစ်ခုနှင့် သဘာဝစမ်းရေတစ်ခု ပါဝင်ခဲ့ပြီး ထိုနရော့များတွင် နတ်သမီးများ နထိုင်ကြသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ ၎င်းကို Panium ၏ Nymphaeum ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်။

ဟရေဒ်ကျီး၏သား ဟရေဒ်ဖိလိပ်က မြို့ကို ပန်နီလည်တည်ဆောက်၍ ချဲ့ထွင်ပိုးနှံ့စေကာ၊ ရောမဘုရင်ချုပ် စီဇာ အောက်ဂုတ်တုနှင့် ဟရေဒ်ဖိလိပ် ကိုယ်တိုင်ကို ဂုဏ်ပုဒ်အဖြစ် ထိုမြို့ကို ကံဆာရီ ဖိလိပုပု ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ဗိမာန်အဆောက်အအုံသည် ထိုမြို့အတွင်းရှိ အရေးပါသော ဘာသာရေးဗဟိုဌာနတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဩဂတ်တပ်စ် ဘုရင်မင်းမကြံ၏ အုပ်စိုးမှုကာလအတွင်း၊ ဘုရားကျောင်းကို ဩဂတ်တပ်စ်၏ ဂုဏ်ပုဒ်အဖြစ် အဖွဲ့အစည်းပန်နီလည်အပ်နှံခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ အမည်ကို ပန်နီလည်သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအရာသည် နိုင်ငံတော်အရှင်ကို ကိုးကွယ်သည့် ဓလေ့နှင့် ရောမတို့၏ ဘာသာရေးအကျင့်အကျမ်းများကို ဒေသခံဘာသာရေးပတ်ဝန်းကျင်အတွင်း ပေါင်းစည်းသွင်းဆောင်ခြင်းကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။ ပန်၏ ဘုရားကျောင်း တည်ရှိခဲ့ရာ ကံဆာရီယ ဖိလိပုပု ရှေးဟောင်းမြို့အနီးရှိ ဒေသကို တစ်ခါတစ်ရံ "ငရဲတံခါးများ" သို့မဟုတ် "ဟာဒေ့စ်၏ တံခါးများ" ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။

ဒီယလေ အခန်းကျော် ၁၁ ၏ အပိုဒ် ၁၆ မှ ၁၉ အထိတွင်၊ သမ္မာကျမ်းစာ ပရောဖက်ပုဒ်အရ စတုတ္ထဆိုင်ငံတော်ဖြစ်၍ အခန်းထဲတွင် မကြောက်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်အဖြစ် တည်ထောင်ခံရရန်အတွက်၊

သာသနာမဲ့ ရောမသည် အောင်နိုင်ရမည့် နယ်မြေသုံးခုကို ကိုယ်စားပုပြင်ပေးပြောကြားသည်။ အပိုဒ် ၁၆ တွင် ရောမစစ်သူကြီးပေါ်မီးပသေသည် ခရစ်မတိုင်မီ ၆၅ ခုနှစ်တွင် ဆီးရီးယားကို အောင်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ထိုနောက် ခရစ်မတိုင်မီ ၆၃ ခုနှစ်တွင် ယရုရှလင်ကို အောင်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အပိုဒ် ၁၇ မှ ၁၉ အထိတွင်မူ အတားအဆီးသုံးခုအနက် တတိယဖြစ်သော အီဂျစ်ကို ဂျူးလီးယပ် စီဇာ အောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ခရစ်မတိုင်မီ ၃၁ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသော အက်တီယမ်စစ်ပွဲသည်၊ ဒံယလေ အခန်းကြီး ၁၁ ၏ အပိုဒ် ၂၄ ပြည့်စုံခြင်းအဖြစ်၊ သာသနာမဲ့ ရောမသည် အမင်းဆုံးအာဏာဖြင့် အုပ်စိုးမည့် သုံးရာခြောက်ဆယ်နှစ်ကာလ၏ အစကို မှတ်သားပေးသည်။

အခန်းငယ် ၂၀ တွင် အောက်ဂတ်စတပ်စ် ဆီဇာ၏ အုပ်ချုပ်မှုကာလကို မှတ်သားထားပြီး၊ ထိုသမိုင်းအတွင်း ယရုရှကို ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုနောက် အခန်းငယ် ၂၁ နှင့် ၂၂ တို့တွင် ဆိုးယုတ်သော တိဘရေယုဆီဇာ၏ အုပ်ချုပ်မှုကာလကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသဖြင့်၊ ထိုအားဖြင့် ခရစ်တော်၏ လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းကို မှတ်သားထားသည်။ အခန်းငယ် ၂၃ တွင် မက္ကကဘီယန် ယုဒလူတို့က သာသနာပကာရောမနှင့် ဝင်ရောက်ချုပ်ဆိုခဲ့သော မဟာမိတ်စာချုပ်ကို မှတ်သားထားပြီး၊ ထိုကမ္ဘာကြောင့် အခန်းငယ် ၁၁ တွင် စတင်ခဲ့သော သမိုင်း၏ စီးဆင်းမှုသည် ရပ်တန့်သွားကာ၊ သမိုင်းဆိုင်ရာ ဇာတ်ကမ္ဘာကြောင်းသည် ခရစ်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၅၈ ခုနှစ် ကာလသို့ ပြန်လည်ဆုတ်ယုတ်သွားသည်။

အခန်းငယ် နှစ်ဆယ့်သုံးသည် မက္ကကဘီယန်းရိုးကို ကိုယ်စားပုပြောသည်။ ၎င်းသည် သူတို့၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ မျိုးရိုးလိုင်း၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်အားလုံးကို မဖော်ပြသော်လည်း၊ သမိုင်းမှတ်တမ်းက ထိုအရာတို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ ဘီစီ ၂၁၇ ခုနှစ်တွင် ရာဖီယာစစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ ထိုနောက် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးဆက်အဖြစ် ကလေးဘုရင်တစ်ပါးက ဖြောင့် အီဂျစ်သည် အားနည်းလွယ်ကူသော အခြေအနေသို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ်တွင် ဆဲလျူးစစ်ဘုရင်များနှင့် ဂရိဘုရင်များက ထိုကလေးဘုရင်ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်နေကြကြည့်၊ ရောမသည် သမိုင်းဖြစ်စဉ်အတွင်း ဝင်ရောက်ပါဝင်လာကာ အီဂျစ်၏ ကလေးဘုရင်ကို ကာကွယ်သူအဖြစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တစ်နှစ်တည်း၌ပင် ပနေီယမ်စစ်ပွဲလည်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မက္ကကဘီယန်၏ ပြောကြားချက်အရ စတင်ခဲ့သည်။

မက္ကကဘီယန်ကန်မှသည် ကရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုးဒိန်၌ စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ ထိုပုန်ကန်မှု၌ မက္ကကဘီယန်သည် ဆယ်လျှစ်စစ်အင်ပါယာကိုသာမက၊ ဆယ်လျှစ်စစ်တို့နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားသည်ဟု မိမိတို့က သတ်မှတ်ခဲ့သော ယုဒလူမျိုးတို့ကိုလည်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုပုန်ကန်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လုံ့ဆော်ချက်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အရာဖြစ်ပြီး၊ အတွင်းနှင့် အပြင် ရန်သူနှစ်ရပ်လုံးကို ဆန့်ကျင်ကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၄ ခုနှစ်တွင် မက္ကကဘီယန်သည် ဗိမာန်တော်ကို ပြန်လည်သန့်ရှင်းအပ်နှံခဲ့ကြပြီး၊ ဤအဖြစ်အပျက်ကို ယုဒလူမျိုးတို့၏ ဟန့်နကာ ပွဲတော်အားဖြင့် အမှတ်တရ ကျင်းပကြသည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် နာမည်ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားသော အန်တီအုတ်ခုတ် အိပီဖနသေသည် သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ကရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိ အခန်းငယ် ၂၃ တွင် ဖော်ပြထားသော “မဟာမိတ်” ကို ရောမနှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

မက္ကကဘီယန်၊ သူတို့၏ ပုန်ကန်ထွက်ပြေးမှုနှင့် ရောမနှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သော မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးတို့ကို တိုက်ရိုက်ရည်ညွှန်းထားသော တစ်ခုတည်းသော အချက်မှာ အခန်းငယ် နှစ်ဆယ့်သုံးတွင်သာ တွေ့ရသော်လည်း၊ ဟတ်စ်မိုနီယန် မင်းဆက်ဟု ခေါ်ဝေါ်သော ထိုမင်းဆက်၏ သမိုင်းသည် ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုးဒိန်၌ စတင်ခဲ့ပြီး၊ လက်ဝါးကပ်တိုင်၏ အချိန်တိုင်အောင် ဆက်လက်တည်ရှိခဲ့သည်။ ဟတ်စ်မိုနီယန် မင်းဆက်၏ နောက်ဆုံးကိုယ်စားလှယ်များမှာ ခရစ်တော်၏ ခရော်ကာလရှိ ဖာရိုရိုများဖြစ်ကြသည်။ ထိုကမ္ဘာကြောင့် မိုးဒိန်၏ ပုန်ကန်ထွက်ပြေးမှု ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော မက္ကကဘီယန်အားဖြင့် ကိုယ်စားပုပြောသည့် ဘုရားကိုစွန့်ခွာသော ယုဒဘာသာ၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကြောင့် ရှိပြီး၊ ၎င်းသည် ယရုရှကို လက်ဝါးကပ်တိုင်ပေး၍

ရိုက်ထားခဲ့သည့် အခါ အခန်းငယ် နှစ်ဆယ့်တစ်နှင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်တွင် အဆုံးသတ်သည်။

သူတို့၏ သမိုင်းသည် အခန်းငယ် ၁၆ တွင် အလှည့်အပြောင်းသော အမှတ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အကခြင်းမှာ ရောမသည် ပွန်ပဇော့ လက်ဖြင့် ပထမဆုံးအကျိမ် ယရေရှလင်မျိုကြို အောင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ ယရေရှလင်မျိုအပေါ် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပြီးလာရန် သူ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဟာစ်မိုနီယန် မင်းဆက်အတွင်းရှိ အုပ်စုနှစ်စုကပြီး အငြိုးပွားမှုတစ်ရပ်ကကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ (ခရစ်မတိုင်မီ ၆၃ ခုနှစ်) ယုဒသည် ရောမ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိခဲ့သည်။ မကုကဘီတို့၏ ဟာစ်မိုနီယန် မင်းဆက်သည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဘာသာအရ ခရစ်မတိုင်မီ ၁၆၇ ခုနှစ် မိုးဒိန်တိုက်ပွဲ၌ စတင်ပြီးနောက်၊ ခရစ်မတိုင်မီ ၆၃ ခုနှစ်တွင် ရောမ၏ အာဏာအောက်သို့ ချထားခံရသည်။ ထိုသမိုင်း၏ အစပိုင်းမကပြီမီတွင် မကုကဘီတို့သည် ခရစ်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိ ရောမနှင့် မဟာမိတ်စာချုပ်ကို အစပျက်၍ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် ခရစ်မတိုင်မီ ၆၃ ခုနှစ်မှ လက်ဝါးကပ်တိုင်တိုင်အောင်နှင့် နောက်ဆုံး၌ အဒီ ၇၀ ခုနှစ်တွင် ယရေရှလင်မျို၏ အပိုင်းသတ် ဖျက်ဆီးခြင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်အထိ ရောမ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ ရှိနေခဲ့ကြသည်။

မကုကဘီတို့၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ မျိုးဆက်သည် ဖောက်ပန်သော ယုဒဘာသာ၏ မျိုးဆက်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုကခြင်း ၎င်းသည် ဖောက်ပန်သော ပရိုတက်စတင့်ဘာသာ၏ မျိုးဆက်ကို ပုံဆောင်အညွှန်းပုဂ္ဂိုလ်။ Panium စစ်ပွဲမှစ၍ ဆယ်ခြောက်ချက်မကြောက် ပိုဒ်ရို တနှင့်ဂန္ဓပေဒအေထိ၊ ဘီစီ ၂၀၀၊ ဘီစီ ၁၆၇၊ ဘီစီ ၁၆၄ နှင့် ဘီစီ ၁၆၁ မှ ဘီစီ ၁၅၈ အထိရှိ မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုနှင့်ဆိုင်သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဖြစ်ရပ်များသည် ဖောက်ပန်သော ပရိုတက်စတင့်ဘာသာ၏ သမိုင်းတွင် ပန်လည်ဖြစ်ပေါ်မည်ဖြစ်သည်။ ဤလမ်းမှတ်တိုင်များသည် တနှင့်ဂန္ဓပေဒမေတိုင်မီ၊ ခုနှစ်ပါးထံမှ ဖြစ်သော အငွေ့မကြောက် သမုတ၏ သမိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်မည်ဖြစ်သည်။ ဘီစီ ၂၀၀ သည် ဘီစီ ၁၆၇ နှင့် ဆက်စပ်လျက် ရိပတ်ဘလစ်ကန်ဦးချီ၏ ပြင်ပမျိုးဆက်ကို ကိုယ်စားပေး၍၊ ဘီစီ ၁၆၇ သည် ဖောက်ပန်သော ပရိုတက်စတင့်ဦးချီ၏ အတွင်းမျိုးဆက်ကို ကိုယ်စားပေးသည်။

ဤမှတ်တိုင်များသည် အခြေခံအားဖြင့် ဟာစ်မိုနီယန် မင်းဆက်၏ သမိုင်းမျဉ်းအတွင်း ဖုံးကွယ်ထားလျက်ရှိသော်လည်း၊ သို့ရာတွင် ဒါနီယလေ ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၄၀ တွင်ပါရှိသော ဖုံးကွယ်ထားသည့် သမိုင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ၎င်းသည် “နောက်ဆုံးသောနေ့ရက်များနှင့် ဆိုင်သော ဒါနီယလေ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ အပိုင်းတစ်ပိုင်း” ဖြစ်သော မျဉ်းတစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။

ယုဒဘာသာသည် မကုကဘီတို့၏ ပုန်ကန်တော်လှန်မှုကို အောက်မေ့သတိရလျက် ဟန်နကာကို ကျင်းပကြည့်အချက်သည် မကုကဘီတို့ကို ဖြောင့်မတ်သူများဟု သတ်မှတ်ပေးသည် မဟုတ်။ ပုန်ကန်မှုကြောင့် နှစ်ခုနှစ်ဆယ်သော ချုပ်နှောင်ခံရခြင်းကာလနောက်ပိုင်း ပန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့သော ဗိမာန်တော်သို့ shekinah သည် မည်သည့်အခါမျှ ပန်လည်မရောက်လာခဲ့။ နောက်ဆုံးသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကားသည် မကုကဘီတို့မတိုင်မီ ခုနှစ်နှစ်၌ ရာစုနှစ်နှစ်ခုခန့်အလိုတွင် မာလခိအားဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ မကုကဘီတို့၏ သမိုင်းက ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များကိုလည်း ယဇ်ပုရောဟိတ်မင်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအရာမှာ အီဂျစ်ပညာသား ပတိုလမဲက စမ်းသပ်ပုဂ္ဂိုလ် ကျိုးပြမ်းခဲ့သည့် အပစ်တည်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှင်ဘုရင် ဥဇီယလည်း ကျိုးပြမ်းခဲ့သည့် အပစ်တည်းဟူ၍လည်းကောင်း ဖြစ်သည်။ အစဉ်အလာအရ ဘုရားသခင်သည် ပတိုလမဲအား ထိုသန်ရှင်းမှုဖျက်ဆီးသော အပုဂ္ဂိုလ်ကို မကျူးလွန်နိုင်စေရန် ဝင်ရောက်တားဆီးတော်မူခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါပြီ။ ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကလည်း ရှင်ဘုရင် ဥဇီယသည် ယဇ်ပုရောဟိတ်နှင့် ရှင်ဘုရင်၏ အမှုကို ဆောင်ရွက်ရန် ကျိုးပြမ်းသောအခါ ဘုရားသခင် အမှန်တကယ်

ဝင်ရောက်တားဆီးတစ်ခုကင်း တိုက်ရိုက် ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့၏ မင်းဆက်မှ နောက်ဆုံးပေါက်ဖွားလာသော အသီးအပွင့်မှာ ဖာရိုရဲ့တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ခေတ်သစ် ယုဒဘာသာဝင် ယုဒလူမျိုးများက သမိုင်းဆိုင်ရာ ကြည့်ညှိလေးမပြုမှုကို ကိုင်စွဲထားနိုင်သော်လည်း၊ မကုသဘိတို့ကို ဖြောင့်မတ်ခြင်း၏ သင့်ကတေဟု ကောက်ချက်ချရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် လူသာ၏အချိန်၌ စတင်ခဲ့ပြီး၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အစဉ်အလာအသစ်တစ်ရပ် မဟုတ်ခဲ့ပါ။ အကြောင်းမှာ ယရုရှေနှင့် ကိုယ်တော်၏ တပည့်တော်များသည်လည်း ပရိုတက်စတင့်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် လူသာနှင့် အခြားပြုပြင်ပြောင်းလဲသူများ နိုးထလာခဲ့ကြသော သမိုင်း၏ မှောင်မှိုက်ခြင်းအပေါ် နိုးထမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ အထွတ်အထိပ်မှာ မီလာရိုက် လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်သည် အစောပိုင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲသူများကို ဘာဗလေန်၏ အပစ်များအပေါ်သို့ နိုးထစေလိုခဲ့သည် မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ်တော်၏ ပညတ်တရားနှင့် ကောင်းကင်ဗိမာန်၌ ဆောင်ရွက်တော်မူသော ကိုယ်တော်၏အမှုအပေါ် ပည့်စုံသော နားလည်မှုအတွင်းသို့ သူတို့ကို ပို့ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူခဲ့သည်။ ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ပရိုတက်စတင့်များသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ တိုးပွားလာသော အလင်းကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြပြီး၊ ဖောက်ပန်နီသွားသော ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် သစ္စာရှိသော မီလာရိုက်များသည် “ဝတ်လုံ” ကို ပေးအပ်ခံရ၍၊ ရင့်ကျက်သော ပရိုတက်စတင့် ခရစ်ယာန်များ ဖြစ်လာစေရန် အမှုတော်ကို အဆုံးသတ်ရန် အလွန်သန့်ရှင်းရာဌာနထဲသို့ ညွှန်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရကြသည်။ ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ဝတ်လုံကို ပေးအပ်ခံခဲ့ရသူတို့သည် မနာခံမှုအားဖြင့် ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ၏ ဝတ်လုံကို ဘေးဖယ်ထားပြီး လောဘီကိတ်၏ ဝတ်လုံကို ယူဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့နေ့က နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်အကျဉ်းဖြစ်သော ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်၏ တံဆိပ်ခတ်ခြင်း နောက်ဆုံးကာလအတွင်း၊ ယုဒအမျိုး၏ ခြင်္သေ့သည် ဒီယလေ အခန်းကြီး ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၄၀ တွင်ရှိသော ဖုံးကွယ်ထားသည့် သမိုင်းကို ပည့်စုံစသော အမှန်တရားများကို ဖွင့်လှစ်တော်မူ၏။ ထိုသမိုင်းသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ပြိုလဲခြင်းမှစ၍ မကပ်မီ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေဥပဒေတိုင်အောင် ဖြစ်သော သမိုင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြုပြင်မှုရာတွင်၊ သစ္စာဖောက် ယုဒဝါဒ၏ သမိုင်းကို သစ္စာဖောက် ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ၏ သင့်ကတေအဖြစ်လည်း ဖွင့်လှစ်တော်မူပါ။

ဘုရားသခင်၏ ယုံကြည်ခြင်းမှဖောက်ပန်သော လူမျိုးတော်၏ မျိုးဆက်နှစ်ကင်းလုံးသည်—အကုသရာအရ ယုဒပြည်၏လူမျိုးတော်ဖြစ်စေ၊ ဝိညာဉ်ရေးအရ ယုဒပြည်၏လူမျိုးတော်ဖြစ်စေ (နှစ်မျိုးလုံးသည် ဘုန်းတန်ခိုးတော်ရှိသောပြည်များဖြစ်ကြသည်)—ယရုရှေလင်မြို့အောင်မငြိသိမ်းပိုက်ခံရခြင်းတွင် အဆုံးသတ်ကြသည်။ ပထမမျိုးဆက်သည် BC 63 ခုနှစ်၌ အဆုံးသတ်သကဲ့သို့၊ နောက်မျိုးဆက်သည် မကပ်မီရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပဒေ၌ အဆုံးသတ်မည်ဖြစ်သည်။ မျိုးဆက်နှစ်ကင်းလုံးသည် လမ်းမှားသော ဘာသာရေးယုံကြည်ချက်များက လှုံ့ဆော်ပေးသော စစ်ပွဲကို ကိုယ်စားပြုကြသည်။ မျိုးဆက်နှစ်ကင်းလုံးသည် ဂရိ၏ ဘာသာရေးဒဿနများကို ဆန့်ကျင်သော စစ်ပွဲကို ကိုယ်စားပြုပြီး၊ နှစ်ကင်းလုံး၏ အဆုံးတွင် ဖောက်ပန်သူများသည် ရောမ၏ အုပ်စိုးမှုအောက်၌ ကျရောက်သွားကြသည်။ အခန်းငယ် လေးဆယ်၌ ဖော်ပြထားသော စစ်ပွဲသုံးကြိမ်ကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်၌ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲခြင်း၊ ယူကရိန်းစစ်ပွဲ၊ နှင့် တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပဒေကာလရှိ Panium တို့ကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ကျွန်ုပ် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သည်။ ယင်းသို့ သတ်မှတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထိုစစ်ပွဲသုံးကြိမ်နှင့် ကမ္ဘာစစ်သုံးကြိမ်အကျဉ်း ကွာခြားချက်တစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြောရန် ဖြစ်သည်။

“ဘုရားသခင်၏နတ်ကပတ်တော်သည် နီးကပ်လာသော အနုတရားအကခြင်း သတ်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသတ်ပေးချက်ကို လျစ်လျူထားပါက၊ ပရိတ်စတင်လောကသည် ရောမ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အမှန်တကယ် မည်သို့ဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားစွာ လွတ်မြောက်ရန် အချိန်နှင့်အမျှ သွားသောအခါ၌သာ သိရလိမ့်မည်။ သူမသည် တိတ်တဆိတ် အာဏာကြီးထွားလာလျက်ရှိသည်။ သူမ၏ သွန်သင်ချက်များသည် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ခန်းမများ၌လည်းကောင်း၊ အသင်းတော်များ၌လည်းကောင်း၊ လူတို့၏နှလုံးသားများအတွင်း၌လည်းကောင်း သက်ရောက်မှုကို ပြုလျက်ရှိသည်။ သူမသည် ယခင်က ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ထပ်မံပြုလုပ်မည့် လျှောက်နက်နရာများ ပါဝင်သော မငြိမ်းမချမ်း ကြီးကြားသည့် အဆောက်အအုံများကို စုပုံတည်ဆောက်လျက်ရှိသည်။ သူမသည် မသိမသာ၊ သံသယမဖြစ်စေဘဲ မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ မိမိတို့ကိုခိုက်ရမည့် အချိန် ရောက်လာသောအခါ အသုံးပြုနိုင်ရန် မိမိ၏ အင်အားများကို ခိုင်မာစေလျက်ရှိသည်။ သူမလိုချင်သမျှမှာ အသာစီးရနိုင်မည့် နေရာသာ ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအရာကိုလည်း သူမအား ယခုပင် ပေးအပ်နေကပြီ။ ရောမအင်အားစု၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အဘယ်နည်းကို မကပြီမီ ကျွန်ုပ်တို့ မငြိမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ခံစားရလည်းမည်။ ဘုရားသခင်၏ နတ်ကပတ်တော်ကို ယုံကြည်၍ နာခံမည့်သူ မည်သူမဆို ထိုကခြင်း ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းတို့ကို ခံရလိမ့်မည်။” The Great Controversy, 581.

ဆိုမိယက်ယူနိုက်တက် ပြိုကွဲခြင်းကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်၌ ဖော်ညွှန်းထားသော အပိုဒ်ဆယ်မှစ၍၊ အပိုဒ်တစ်ဆယ့်ငါးရီ ပါနီယမ်စစ်ပွဲအထိ၊ ပုဂ္ဂလိကအာဏာသည် “မိမိရည်ရွယ်ချက်များကို ပိုမိုတိုးတက်စေရန်၊ မိမိက ထိုးနှက်မည့်အချိန် ရောက်လာသောအခါအတွက် မိမိ၏အင်အားစုများကို ခိုင်မာစေခဲ့” သည်။ ဤအပိုဒ်များသည် ပုဂ္ဂလိကအာဏာ ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သော “ထင်ရှားစွာ” ဖြစ်သည့် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အခြေအနေများကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ ထိုထင်ရှားစွာမှ “လွတ်မြောက်ရန်” မဖြစ်နိုင်ပေ။ ပါနီယမ်စစ်ပွဲအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော နောက်ဆုံးထိတွေ့မှုတွင် သားရဲ၏ရုပ်တုကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ဖွဲ့စည်းမည်။ ထိုရုပ်တု၏ ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် နောက်ဆုံးကာလရှိ ဘုရားသခင်၏လူမျိုးအတွက် နောက်ဆုံးစမ်းသပ်ချက်ဖြစ်သည်။

“သခင်ဘုရားသည် စမ်းသပ်ကာလ ပိတ်သိမ်းမီ သားရဲ၏ရုပ်တုသည် ဖွဲ့စည်းခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်အား ထင်ရှားစွာ ပြောတော်မူခဲ့သည်။ အကခြင်းမှာ ယင်းသည် ဘုရားသခင်၏လူမျိုးအတွက် ကြီးမားသော စမ်းသပ်မှုဖြစ်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုစမ်းသပ်မှုအားဖြင့် သူတို့၏ ထာဝရအဆုံးအဖြတ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ... ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၁၃ တွင် ဤအကခြင်းအရာကို ထင်ရှားပြောသောစွာ တင်ပြထားသည်။ [ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၁၃:၁၁-၁၇ ကို ကိုးကားထားသည်။]

“ဤသည်မှာ ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်တို့သည် တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကို ခံရမတိုင်မီ တွေ့ကြုံရမည့် စမ်းသပ်မှုဖြစ်သည်။ ကိုယ်တော်၏ ပညတ်တရားကို စောင့်ထိန်း၍ အတုအယောင် ဥပုသ်နေမှုကို လက်မခံဘဲ ဘုရားသခင်အပေါ် မိမိတို့၏ သစ္စာစောင့်သိမှုကို သက်သေပြောဆိုအပေါင်းတို့သည် အရှင်ဘုရားသခင် ယဟေဝါ၏ အလံအောက်၌ ရပ်တည်ကြမြည်ဖြစ်ပြီး၊ အသက်ရှင်တော်မူသော ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်ကိုလည်း ခံယူကြမည်။ ကောင်းကင်ဆိုင်ရာ မူလအစရှိသော သမ္မာတရားကို စွန့်လွှတ်၍ တနင်္ဂနွေ ဥပုသ်နေမှုကို လက်ခံသောသူတို့ကား သားရဲ၏ အမှတ်တံဆိပ်ကို ခံယူကြလိမ့်မည်။” Manuscript Releases, volume 15, 15.

တိရစ္ဆာန်၏ ရုပ်တုကို ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် ရောမနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ဝင်ခဲ့သော အချိန်ကာလအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ပရိတ်စတင်ချီသည် 1844 ခုနှစ်တွင် ရောမ၏ သမီးများ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး၊ သူတို့၏ သမိုင်းအစကို သူတို့၏ မိခင်ကို တစ်ဖန်တုပရန် ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ကြသောအခါ သူတို့၏ သမိုင်းအဆုံးတွင် ပြန်လည်ထပ်ခါတလဲလဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

“ချိန်စစ်ချောင်းရှိသော သားရဲသည် နဂါး၏နှုတ်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားကြောင်း၊ ထိုပင် သူ၏အာဏာသည် သူ၏ခေါင်း၌ ရှိကြောင်း၊ အမိန့်ပန်တမ်းသည်လည်း သူ၏နှုတ်မှ ထွက်ပေါ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မမြင်ခဲ့ပါ။ ထို့နောက် မတရားမထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မိခင်ကို ကျွန်ုပ်မမြင်ခဲ့ပါ။ ထိုမိခင်သည် သမီးတို့မဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့နှင့် ကွဲပြားသီးခြားသောသူဖြစ်ကြောင်းလည်း မမြင်ခဲ့ပါ။ သူမသည် မိမိ၏ခေတ်ကာလကို ခံစားပြီးဖြစ်၍ ထိုကာလသည်လည်း လွန်မြောက်သွားပြီဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူမ၏သမီးများဖြစ်သော ပရိုတက်စတင့်ဂိုဏ်းခွဲများသည် စင်မဂ္ဂရီယိုသို့ နောက်တစ်လှည့် ဝင်ရောက်လာကာ၊ သန့်ရှင်းသူတို့ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့စဉ် မိခင်၌ရှိခဲ့သော စိတ်သဘာဝတစ်ရပ်တည်းကိုပင် ဖော်ဆောင်ကြပြန်မည်။ မိခင်သည် အာဏာ၌ ကျဆင်းလျော့နည်းလာသကဲ့သို့၊ သမီးများသည် အာဏာ၌ ကြီးထွားလာခဲ့ကြကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မမြင်ခဲ့ပါ။ မကပြီမီ သူတို့သည် မိခင်က တစ်ချိန်က အသုံးပြုခဲ့ဖူးသော အာဏာကို ကျင့်သုံးကြပြန်မည်။”

“နာမည်ခံအသင်းတော်နှင့် နာမည်ခံ အဒဗင်တစ်တို့သည် ယုဒကဲ့သို့ပင်၊ သမုမာတရားကို ဆန့်ကျင်လာရန် ကက်သလစ်တို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ရယူနိုင်ဖို့အလိုရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကက်သလစ်တို့လက်သို့ အပ်နှံဖောက်ပြန်ကြမြည်ဟု ကျွန်ုပ် မမြင်ခဲ့ပါ။ ထိုအခါ သန့်ရှင်းသူတို့သည် ကက်သလစ်တို့အတွက် မထင်ရှားသော လူသိနည်းပါးသော လူမျိုးတစ်မျိုးကဲ့သို့ ဖြစ်ကြပြန်မည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် အကျင့်စလေ့တို့ကို သိရှိသော အသင်းတော်များနှင့် နာမည်ခံ အဒဗင်တစ်တို့သည် (အကြောင်းမူကား သူတို့သည် ဥပုသ်နေ့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို မုန်းတီးကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရာကို သူတို့ မချပေးနိုင်ခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ်၏) သန့်ရှင်းသူတို့ကို ဖောက်ပြန်အပ်နှံကြမြည်ဖြစ်၍၊ လူတို့၏ စီရင်သတ်မှတ်ချက်များကို မလေးစားသူများအဖြစ် ကက်သလစ်တို့ထံ သတင်းပို့ကြပြန်မည်။ ထိုသို့ဆိုရာ၌၊ သူတို့သည် ဥပုသ်နေ့ကို စောင့်ထိန်း၍ တနင်္ဂနွေနေ့ကို မလေးစားကြသူများဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ပင် ဖြစ်၏။”

“ထိုအခါ ကက်သလစ်တို့သည် ပရိုတက်စတင့်တို့အား ရှုထောင့်တက်လှမ်းစေပြီး၊ သတုတမနေ့အစား တစ်ပတ်၏ ပထမနေ့ကို မစောင့်ထိန်းလိုသူအားလုံးကို သတ်ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြပြန်မည်။ ထိုပင် အရေအတွက်များပြားသော ကက်သလစ်တို့သည် ပရိုတက်စတင့်တို့ဘက်၌ ရပ်တည်ကြပြန်မည်။ ကက်သလစ်တို့သည် မိစဆာတီရစ္စဆာန်၏ ရုပ်တုအား မိမိတို့၏ အာဏာကို ပေးအပ်ကြပြန်မည်။ ထို့နောက် ပရိုတက်စတင့်တို့သည် မိမိတို့ရှုထောင့် မိခင်က ပြုလုပ်ခဲ့သကဲ့သို့ သန့်ရှင်းသူတို့ကို ဖျက်ဆီးရန် လှုပ်ဆောင်ကြပြန်မည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ အမိန့်သည် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေမီ သို့မဟုတ် အသီးသီးမီ၊ သန့်ရှင်းသူတို့သည် ဘုရားသခင်၏ အသံတော်ကြောင့် ကယ်လွတ်ခြင်းခံရကြပြန်မည်။” Spalding and Magan, 1, 2.

ထိုစာပိုဒ်၌ “အမည်ခံ” ဟူသော—အဓိပ္ပာယ်မှာ “အမည်သာရှိသော”—အုပ်စုနှစ်စုရှိပြီး ၎င်းတို့သည် ဘုရားသခင်၏ သစ္စာရှိသူများကို ကက်သလစ်များထံသို့ အပ်နှံသစ္စာဖောက်ကြသည်။ Ellen White ၏ အမည်ခံအသင်းတော်များနှင့် အမည်ခံ Adventists တို့အပေါ် နားလည်ချက်သည်၊ နောက်ဆုံးကာလ၌ ၎င်းတို့ အမှန်တကယ် ကိုယ်စားပြုသောအရာနှင့် မတူညီပေ။ အကြောင်းမှာ သူမ၏ “အမည်ခံ Adventist” အပေါ် နားလည်ချက်အရ၊ ထိုစကားလုံးသည် ခရစ်တော်၏ ပန်ကြွလာခြင်းကို ယုံကြည်သည်ဟု ဝန်ခံပြောဆိုသော ခရစ်ယာန်တစ်ဦးကို ကိုယ်စားပြုမြည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပရောဖက်များသည် မိမိတို့ အသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့သော ကာလထက် နောက်ဆုံးကာလအတွက် ပို၍ ပြောဆိုကြပြီး နောက်ဆုံးကာလ၌ “အမည်ခံ Adventist” ဟူသည် Laodicean Seventh-day Adventist church ကို ကိုယ်စားပြုကာ၊ အမည်ခံအသင်းတော်များမှာ 1844 ခုနှစ်တွင် Rome ၏ သမီးများ ဖြစ်လာခဲ့သူများ၏ အဆက်အနွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။

သတုတမနေ့ အက်ဒဗင်တစ်များသည် “မထင်ရှားသော လူမျိုး” ကို မုန်းတီးကြပြန်မည်။ အကြောင်းမှာ ထိုသူတို့သည် ဘုရားသခင်၏ စစ်မှန်သော ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြပြီး “ဥပုသ်နေ့၏ အမှန်တရား” ကို

သူတို့ မချပျောက်နိုင်ကြောင်းကပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမှန်တရားသည် မကြီးကြီး၏ အနားယူခြင်းဆိုင်ရာ ဥပုသ်နေ့ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ သတုတမနေ့ အက်ဒဗင်တစ် အသင်းတော်သည် သတုတမနေ့ကို ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုရာနေ့အဖြစ် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ကြောင်း ဝန်ခံကြားလည်း၊ နောက်ဆုံးကာလ၌ သူတို့ မချပျောက်နိုင်သော ဥပုသ်နေ့မှာ ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် သူတို့ ပယ်ချခဲ့သော ပထမအခြေခံ အမှန်တရားဖြစ်သည့် လဝေရာကျမ်း နှစ်ဆယ့်ခါးခြောက်ပါ “ခုနစ်ကိမြ” ပင် ဖြစ်သည်။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဆန်းစစ်လျက်ရှိသော ဤပိုဒ်သည် မကပြီမီ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေနှင့် စတင်သော သမိုင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ပရောဖက်ပြုသော လုပ်ရားမှသာတရားများကို ဖော်ထုတ်ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေတော်တွင် လိုက်လာမည့် နောက်ဆုံး စမ်းသပ်ခြင်း၏ သမိုင်းကို ပထမဦးစွာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ပင် အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဖြစ်သည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေချမှတ်သည့်အချိန်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးကို သားရဲ၏ ရုပ်တုကို တည်ဆောက်စေရန် အတင်းအကျပ်ပြုပြင်ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုအမှုကို ပြီးမြောက်စေရန် မတိုင်မီ သူတို့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ပင် သားရဲ၏ ရုပ်တုကို တည်ဆောက်နှင့်ပြီးသား ဖြစ်လိမ့်မည်။

“ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်၏ပညာဖြစ်သော အမေရိကသည် လူတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာသဘာဝတရားကို အတင်းအကျပ်ချုပ်ကိုင်၍၊ မှားယွင်းသော ဥပုသ်နေ့ကို ရိုသေစေရန် အတင်းအကျပ်ပြု၍ ပုပ်ရဟန်းအာဏာနှင့် ပေါင်းစည်းမည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ကမ္ဘာတစ်လျှောက်ရှိ နိုင်ငံတိုင်းမှ လူများသည်လည်း သူမ၏နမူနာကို လိုက်နာရန် ဦးဆောင်ခြင်းခံရကလွှဲမည်။” Testimonies, volume 6, 18.

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဥပမာကို နိုင်ငံခြားတိုင်းနိုင်ငံများ လိုက်နာကလွှဲမည်။ သူမသည် ဦးဆောင်သော်လည်း၊ ထိုတူညီသော အကျပ်အတည်းသည် ကမ္ဘာအနှံ့အပြားရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏လူမျိုးအပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာလိမ့်မည်။” Testimonies, volume 6, 395.

ဘုရားသခင်၏လူမျိုးအတွက် အလွန်ကြီးမားသော စမ်းသပ်မှုသည် တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေ မတည်ပျက် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အကြောင်းမူကား တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေ ရောက်ရှိလာသောအခါ သတုတမနေ့ အက်ဒဗင်တစ်များအတွက် ကရုဏာကာလ ပိတ်သိမ်းသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤစမ်းသပ်မှုကို သားရဲ၏ရုပ်တု ဖွဲ့စည်းခြင်းအဖြစ် ကိုယ်စားပြုပြီး သားရဲ၏ရုပ်တုဟူသည်မှာ အသင်းတော်နှင့် နိုင်ငံတော်တို့၏ ပေါင်းစည်းခြင်းဖြစ်ကာ ထိုဆက်နွယ်မှုအပေါ် အသင်းတော်က အာဏာကိုင်စွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပရိတ်စတစ်များသည် 1844 ခုနှစ်တွင် ရောမ၏သမီးတစ်ပါး ဖြစ်လာခဲ့သကဲ့သို့၊ သမီးသည် မိခင်၏ရုပ်ပုံဖြစ်သကဲ့သို့ပင်၊ ဖောက်ပြန်သော ပရိတ်စတစ်များသည် နောက်ဆုံးသောနေ့ရက်များတွင် ယင်းနှင့် မျဉ်းပြိုင်သော အမှုကို ဆောင်ရွက်ကလွှဲမည်။ အကြောင်းမူကား ယရှေသည် အရာတစ်ခု၏ အဆုံးကို အရာတစ်ခု၏ အစဖြစ် အမဲပြုဖော်ပြသတော်မူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဒန်ယလေ အခန်း ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၂၃ တွင် ဖော်ပြထားသော “မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း” သည် ဘုန်းအသရေရှိသောပြည်၏ အမည်ခံ ဘာသာဖောက်ပြန်သောလူမျိုးတစ်မျိုးက ရောမနှင့် ပေါင်းစည်းမှုတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် လက်ကမ်းတိုးခဲ့သော သမိုင်းကို ကိုယ်စားပြုထားသည်။ ခရစ်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိကာလသည် တနင်္ဂနွေနေ့ပဒေ၌ အပါအဝင်သို့ ရောက်ရှိသည့် သားရဲ၏ရုပ်တု ဖွဲ့စည်းခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။

ဤလူ့လောကကို နောက်လာမည့် ဆောင်းပါး၌ ဆက်လက်တင်ပြသွားမည်။

“သို့သော် ‘သားရဲ၏ပုံသဏ္ဍာန်’ ဟူသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ၎င်းကို မည်သို့ ဖွဲ့စည်းရမည်နည်း။ ထိုပုံသဏ္ဍာန်ကို ချိနှစ်ချောင်းရှိသော သားရဲက ပြုလုပ်ပေးသည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းသည် သားရဲအတွက် ပုံသဏ္ဍာန်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ‘သားရဲ၏ပုံသဏ္ဍာန်’ ဟုလည်း ခေါ်သည်။ ထိုကြောင့်

ထိုပုံသဏ္ဍာန်သည် မည်သို့သဘာဝဘာဝရှိသည်ကို၎င်း၊ ၎င်းကို မည်သို့ ဖွဲ့စည်းရမည်ကို၎င်း သိရှိရန်၊ သားရဲကိုယ်တိုင်၏ လက္ခဏာသွင်ပြင်များ—ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်ကို—ကျွန်ုပ်တို့ လေ့လာရမည်ဖြစ်သည်။”

“အစပိုင်းအသင်းတော်သည် ဧဝံဂေလိတရား၏ ရိုးရှင်းမှုမှ လွဲချော်၍ သာသနာပကာလပတ်လုံးမှ ပူဇော်ဝတ်ပြုနည်းများနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများကို လက်ခံယူသည့်အခါ၊ ထိုအသင်းတော်သည် ဘုရားသခင်၏ ဝိညာဉ်တော်နှင့် တန်ခိုးတော်ကို ဆုံးရှုံးသွားခဲ့သည်။ လူများ၏ အသိစိတ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း၊ ထိုအသင်းတော်သည် လောကီအာဏာ၏ ထောက်ပံ့မှုကို ရှာဖွေတောင်းခံခဲ့သည်။ ထိုအကျိုးဆက်မှာ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ နိုင်ငံတော်၏ အာဏာကို ထိန်းချုပ်ကာ မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို တိုးတက်စေရန်၊ အထူးသဖြင့် ‘အယူလွဲမှု’ ကို အပြစ်ပေးရန်အတွက် ထိုအာဏာကို အသုံးပြုသော အသင်းတော်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် သားရဲ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖွဲ့စည်းရန်အတွက်၊ ဘာသာရေးအာဏာသည် အရပ်ဘက်အစိုးရကို ထိုသို့ ထိန်းချုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ အာဏာကိုလည်း အသင်းတော်က မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ပြီးမြောက်စေရန် အသုံးပြုလာမည်ဖြစ်သည်။” The Great Controversy, 443.